KOMISSION PÄÄTÖS,

annettu 7 päivänä tammikuuta 2010,

turvallisuusvaatimuksista, jotka kuluttajan asennettavaksi tarkoitettuja lapsiturvallisia ikkunoiden ja parvekkeenovien lukituslaitteita koskevien eurooppalaisten standardien on täytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/95/EY mukaisesti

(tiedoksiannettu numerolla K(2009) 10298)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2010/11/EU)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon yleisestä tuoteturvallisuudesta 3 päivänä joulukuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/95/EY ([1]) ja erityisesti sen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Direktiivin 2001/95/EY mukaisesti eurooppalaisten standardointielinten on laadittava eurooppalaisia standardeja. Näillä standardeilla olisi varmistettava, että tuotteet ovat direktiivissä vahvistetun yleisen turvallisuusvaatimuksen mukaisia.

(2) Direktiivin 2001/95/EY mukaan tuotteen oletetaan olevan turvallinen kansallisissa standardeissa määritettyjen vaarojen ja vaaraluokkien osalta, jos se on sellaisten vapaaehtoisten kansallisten standardien mukainen, joilla vahvistetaan eurooppalaisia standardeja kansallisiksi standardeiksi.

(3) Putoaminen ikkunasta tai parvekkeelta tai muusta korkeasta paikasta on yleisimpiä alle viisivuotiaiden lasten kuoleman tai pysyvän aivo- tai luustovaurion aiheuttajia. Ongelma on erityisen yleinen kaupunkialueilla, joissa on runsaasti asuinkerrostaloja, ja onnettomuuksia sattuu eniten keväisin ja kesäisin, jolloin ikkunoita pidetään avoimina pitempään. Touko–syyskuussa 2005 kirjattiin Ranskassa Île-de-Francen alueella 67 tapausta, joissa lapsi oli pudonnut vahingossa, eli lähes 14 tapausta kuukaudessa. Tanskassa ja Ruotsissa kirjataan vuosittain 20–60 tapausta. Vuosina 1996–2003 lasten putoamisonnettomuuksia sattui Kreikassa keskimäärin 79, Alankomaissa keskimäärin 130 ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa keskimäärin 25 vuodessa.

([1]) EYVL L 11, 15.1.2002, s. 4.

(4) Putoamisonnettomuuksia pyritään vähentämään ja torjumaan vaatimuksilla, jotka koskevat ikkunoiden kokoa sekä ikkunoiden kaiteiden ja muiden suojien asentamista ja ominaisuuksia. Vaatimukset kuitenkin vahvistetaan yleensä kansallisissa rakennusmääräyksissä, jotka vaihtelevat jäsenvaltiosta toiseen.

(5) Markkinoilla on lisäksi tuotteita, joiden tarkoituksena on rajoittaa ikkunan tai parvekkeenoven aukeamista tai estää se. Kuluttajat asentavat tällaiset tuotteet suoraan ikkunaan tai parvekkeenoveen.

(6) Näille tuotteille ei ole olemassa eurooppalaisia turvallisuusstandardeja. Tätä nykyä talouden toimijat ja markkinavalvontaviranomaiset löytävät asiaa koskevat pääasialliset ohjeet joistakin kansallisista ja kansainvälisistä standardeista ja testausmenetelmistä.

(7) Itävalta, Tanska ja Norja toteuttivat vuosina 2005–2007 yhteishankkeen, jossa arvioitiin markkinoilla olevien, kuluttajan asennettavaksi tarkoitettujen ikkunan ja parvekkeenoven lukituslaitteiden turvallisuutta sekä olemassa olevien kansallisten ja kansainvälisten testausmenetelmien tarkoituksenmukaisuutta. Osallistujat ottivat lisäksi huomioon vaatimukset, jotka sisältyvät ANECin ([2]) vuonna 2004 julkaisemaan lapsiturvallisia laitteita koskevaan tutkimukseen, ([3]) samoin kuin eräät lelujen turvallisuutta koskevan standardin EN-71:1 vaatimukset.

(8) Hankkeen tulokset osoittivat, että lapset pystyvät avaamaan useat testatuista lukkomalleista, vaikka niiden väitettiin olevan lapsiturvallisia, että eräät mallit rikkoutuivat tai eivät läpäisseet vanhennustestiä ja että kaikista testatuista malleista puuttui joitakin vaadituista peruskäyttöohjeista.

([2]) Eurooppalainen standardointiasioiden kuluttajajärjestö ANEC (http://www.anec.org/anec.asp).

([3]) Ks. http://www.anec.org/attachments/r&t005–04.pdf

(9) Sen vuoksi on tarpeen vahvistaa erityiset vaatimukset direktiivin 2001/45/EY mukaisesti ja laadituttaa niiden perusteella eurooppalaiset turvallisuusstandardit, joilla varmistetaan, että kyseiset laitteet ovat lapsiturvallisia, säilyttävät rakenteellisen eheytensä odotetun käyttöikänsä ajan ja kestävät vanhentumista ja sääaltistusta ja että niiden yhteydessä annetaan selkeät ohjeet ja tiedot käyttäjille. Standardit olisi laadittava teknisiä standardeja ja määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 22 päivänä kesäkuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/34/EY [1] mukaisesti. Hyväksytyn standardin viitetiedot olisi julkaistava *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* direktiivin 2001/95/ETY 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

(10) Tämän päätöksen tulisi kattaa vain sellaiset lukituslaitteet, jotka kuluttajat asentavat ikkunoihin tai parvekkeenoviin. Ikkunan tai parvekkeenoven puitteisiin kiinteästi asennettuihin lukituslaitteisiin sovelletaan teknisiä eritelmiä, jotka on vahvistettu rakennusalan tuotteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 21 päivänä joulukuuta 1988 annetussa neuvoston direktiivissä 89/106/ETY. [2]

(11) Kun kyseiset standardit ovat saatavissa ja edellyttäen, että komissio päättää julkaista niiden viitetiedot *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* direktiivin 2001/95/EY 4 artiklan 2 kohdassa vahvistetulla menettelyllä, kuluttajan asennettavaksi tarkoitettuja lapsiturvallisia ikkunoiden ja parvekkeenovien lukituslaitteita olisi pidettävä direktiivissä 2001/95/EY vahvistetun yleisen turvallisuusvaatimuksen mukaisina siltä osin kuin on kyse standardeissa asetetuista turvallisuusvaatimuksista.

(12) Tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet ovat direktiivin 2001/95/EY 15 artiklalla perustetun komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Määritelmät

Tässä päätöksessä tarkoitetaan

— 'kuluttajan asennettavaksi tarkoitetulla lukituslaitteella' laitetta, joka joko estää ikkunan tai parvekkeenoven avaamisen tai rajoittaa sen aukeamisen ennalta määritettyyn asentoon ja joka on tarkoitettu kuluttajan jälkiasennettavaksi ikkunaan tai parvekkeenoveen

— 'lapsiturvallisella' sitä, ettei 51 kuukautta nuorempi lapsi pysty vapauttamaan laitetta.

2 artikla

Vaatimukset

Kuluttajan asennettavaksi tarkoitettuja lapsiturvallisia lukituslaitteita koskevat erityiset turvallisuusvaatimukset, jotka eurooppalaisten standardien on direktiivin 2001/95/EY 4 artiklan mukaisesti täytettävä, vahvistetaan tämän päätöksen liitteessä.

3 artikla

Julkaiseminen

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 7 päivänä tammikuuta 2010.

Komission puolesta
José Manuel BARROSO
Puheenjohtaja

[1] EYVL L 204, 21.7.1998, s. 37.
[2] EYVL L 40, 11.2.1989, s. 12.

LIITE

Erityiset turvallisuusvaatimukset ja testausmenetelmät kuluttajan asennettavaksi tarkoitettuja lapsiturvallisia ikkunoiden ja parvekkeenovien lukituslaitteita varten

Fysikaaliset ja mekaaniset ominaisuudet

Ikkunoiden ja parvekkeenovien lukituslaitteet on rakennettava siten, että ne kestävät toistuvan aukaisemisen ja sulkemisen aiheuttamaa kulutusta sekä kuormitettuina että kuormittamattomina samoin kuin vanhentumista ja altistumista kaikille sääoloille, kuten auringonpaisteelle, sateelle, lumelle, jäälle, kosteudelle, korkeille ja matalille lämpötiloille sekä tuulelle, ja että ne pysyvät lapsiturvallisina.

Laitteiden on kestettävä tahattomia iskuja koko käyttöikänsä rikkoutumatta.

Täyttääkseen käyttötarkoituksensa laitteiden on rajoitettava kehyksen ja puitteen välinen avautumismatka sellaiseen enimmäisarvoon, jolla pystytään estämään pienen lapsen mahtuminen aukosta. Tällöin otettava huomioon erityisesti eri-ikäisten lasten kehitykselliset taidot ja antropometriset mitat.

Pienet osat

Irtonaisten tai irrotettavien pienten osien on tukehtumisvaaran estämiseksi oltava mitoiltaan sellaiset, ettei niitä voi niellä eivätkä ne voi joutua hengitysteihin.

Terävät reunat ja ulkonevat osat

Pisto-, viilto- ja muiden haavojen tai muiden fyysisten vammojen ehkäisemiseksi on laitteen kosketeltavissa olevat reunat pyöristettävä tai viistottava eikä laitteessa saa olla teräviä kärkiä tai ulkonevia pintoja.

Sormien juuttuminen

Laitteessa ei saa olla aukkoja, johon lapsi pääsee käsiksi, kun otetaan huomioon eri-ikäisten lasten antropometriset mitat ja taidot.

Testaus

Ultraviolettisäteilyn- ja kuumankestävyys, kuluminen, mekaaninen pysyvyys ja lapsiturvallisuus on testattava erityisillä testausmenetelmillä. Jos tuotteessa on joustavia osia, kuten ketjuja, metallilankoja tai nuoria, se on lisäksi testattava iskutestimenetelmällä. Laite ei saa särkyä, ja sen on oltava täysin toimintakykyinen testin jälkeen.

Testausmenetelmiä on tarpeen mukaan mukautettava siten, että pystytään testaamaan kaikentyyppisten ikkunoiden (esim. ranskalaisten, puite- ja liukuikkunoiden) lukituslaitteiden toiminta.

Testissä käytettävät voimat on kohdistettava laitetta eniten rasittaviin suuntiin ja mitattava niin, että mittausepävarmuus on enintään ± 1 %. Siirtymien mittauksessa suurin sallittu mittausepävarmuus on ± 1 mm.

Lapsitestipaneeli

Laitteen lapsiturvallisuus on tarkistettava. Viitteenä on käytettävä lapsiturvallisia pakkauksia koskevan standardin EN ISO 8317 vaatimuksia. On käytettävä kyseisessä standardissa vahvistettuja hylkäysperusteita.

Tuotetiedot

Tuotteesta on toimitettava tiedot, jotta vähennetään mahdollisia ennakoitavissa olevia riskejä, jotka liittyvät tuotteen käyttöön.

Tuotteen turvallisesta käytöstä on toimitettava tiedot. Ohjeissa on annettava vähintään seuraavat tiedot:

— Valmistajan, maahantuojan tai tuotteen myynnistä vastaavan tahon nimi tai tuotemerkki

— Ohje: ”Lukekaa nämä ohjeet huolellisesti ennen laitteen asentamista ja käyttöä. Toimikaa ohjeiden mukaisesti, jottei laitteen lapsiturvallisuus vaarannu. Säilyttäkää ohjeet vastaisen varalle.”

— Ikkunatyyppi, jota varten tuote on tarkoitettu

— Asennusohjeet ja asennuspaikka. Erityyppisten ikkunoiden ja eri materiaalien (kuten puun, metallin, muovin jne.) osalta saatetaan tarvita erilaisia ohjeita. Koska laitteen asentaminen on olennaista sen lapsiturvallisuuden kannalta, ohjeiden on oltava täsmälliset ja joissain tapauksissa mukana on toimitettava erityinen asennustyökalu.

— Muut mahdolliset turvallista käyttöä koskevat tiedot.